

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3872

NO. 121. — ŠTEV. 121.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 23, 1930. — PETEK, 23. MAJA 1930.

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

SIJAJEN USPEH NEMŠKEGA VODLJIVEGA BALONA

"GRAF ZEPPELIN" JE SREČNO PRELETET EKVATOR IN PRISTAL V PERNAMBUCO, BRAZILIJA

Danes jutraj bo poletel proti Rio de Janeiro, kamor bo došel jutri dopoldne. — Vsega skupaj je bil v zraku šestinosemdeset ur in pet minut. Neptunsko praznovanje na krovu. — Polet v viharju. — Preko Kube proti Lakehurstu.

PERNAMBUCO, Brazilija, 22. maja. — Dopoldne ob polpetih (po newyorškem času) je došel iz Seville na Španskem nemški vodljivi balon "Graf Zeppelin".

Na letalnem polju se je zbralo nad petnajst tisoč ljudi, ki so njegov prihod navdušeno pozdravljali.

Predno je pristal ob visokem stolpu, je krožil celo uro nad mestom.

Polet iz Friedrichshafna do Seville je trajal 24 ur in 27 minut; od Seville do Pernambuca pa 61 ur in 48 minut. Vsega skupaj je bil torej v zraku 86 ur in pet minut.

Ko se je pojavil nad ekvatorjem, se je vršila na krovu običajna neptunska ceremonija. Dr. Eckener sam je igral vlogo Neptuna.

Zadnji del potovanja je bil najbolj težaven, ker je moral vodljivi balon skozi dež in vihar. Letel je v višini 500 metrov ter se posluževal petih motorjev.

Ob desetih dopoldne se je pojavil "Graf Zeppelin" nad otokom Fernandina, 125 milj vzdolžno od brazilskih obali.

Tukaj bodo vzeli na krov nove zaloge vode in kuriva. Balon bo jutri zjutraj nadaljeval pot proti Rio de Janeiro, kamor bo došel v soboto zjutraj.

Koliko časa se bo mučil v brazilskem glavnem mestu, zaenkrat še ni znano.

Začetkom prihodnjega tedna bo odletel proti Kuobi in od tam v Lakehurst, N. J., kjer bo par dni nastanjen v tamšnji mornariški lopi.

PARNIK V PLAMENIH NA RDEČEM MORJU

Na francoskem parniku, ki je prišel goreti na Rdečem morju, se nahaja nad tisoč petsto potnikov.

LONDON, Anglija, 22. maja. — Lloydova pisarna je dobila poročilo iz Porta Sudana, da je 1500 mohamedanskih remarjev zajetih na krovu francoskega parnika "Asia", ki je prišel goreti v Rdečem morju.

Potniki, kojih imena pa tukaj niso znana, so se vlekli v Jeddah.

Poznejše brojavke so glase, da so bili vsi potniki srečno odstranjeni z gorečega parnika.

PARIZ, Francija, 22. maja. — Urad Fabre, črte v Marseillesu je dobil danes poročilo, da je izbruhnil na parniku "Asia" požar. Parnik je vasil iz Fedde v Meko 1500 mohamedanskih romarjev.

Podrobnosti o katastrofi še niso znane, vendar pa se je izvedelo, da so bili vsi potniki in člani posadke rešeni.

FILM O JUGOSLAVIJI

Jugoslovanski Sokol v New Yorku bo dne 25. maja 1930 razkazoval velik film o Jugoslaviji v Harley House, 413 West, 46 Street, New York. Začetek ob pol štirih popoldne.

Film prikazuje vse krasote naše stare domovine, od Triglava pa do Makedonije.

Fri tej priliki bo vsak oživel spomin na kraje, kjer vam je tekla zibelka in kjer ste preživeli leta svoje mladosti. Pripeljte seboj tudi svoje otroke.

FRANCIJA DALA DOVOLJENJE ZA POLET

BERLIN, Nemčija, 22. maja. — Zunanji urad je poslal brezlično brojavko "Graf Zeppelinu", da mu je Francija dovolila leteti preko francoskih zapadno-indijskih kolonij z izjemo Fort de France na otoku Martinique. Angleška vlada je že preje dovolila Zeppelinu, da lahko leti preko angleških karibijskih posestev. Zračna križarka bo letela preko teh krajev iz Pernambuca v Havano, po svojem prihodu v Južno Ameriko.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

VELIKA VEČINA NARODA PROTI PROHIBICIJI

Glasovanje, ki ga je razpisal tednik "Literary Digest", kaže, da je sedemdeset odstotkov prebivalstva proti obstoječim suhaškim postavam.

Tednik "Literary Digest" je objavil včeraj izid glasovanja glede prohibicije.

Pred par meseci je razposlal po deželi dvajset milijonov glasovnic ter dobil skoro pet milijonov odgovorov.

Trideset odstotkov glasovnic je vprid prohibiciji, dočim jih je sedemdeset odstotkov za odpravo oziroma za modifikacijo urohibicijskih postav.

Zagovorniki prohibicije imajo večino v državah Arkansas, Kansas, North Carolina, Oklahoma in Tennessee.

V petih državah se je večina izrekla za popolno odpravo prohibicije.

Te države so: Connecticut, Louisiana, Nevada, New Jersey in Rhode Island.

PROFESOR JE OBTOŽEN UMORA OTROKA

Italijanski profesor in njegova žena sta obdolžena, da sta polila s petrolejem zibelko dveletnega otroka in jo zažgala.

CATANIA, Sicilija, 22. maja. — Državno pravništvo zahteva najstrožjo kazen za profesorja Dantela Majorana in njegovo ženo Saio ter štiri sokrivce, ki so obdolženi, da so umorili dve leti starega otroka.

Ta zahteva državnega pravdnika je povzročilo po vsej Siciliji veliko senzacijo, kajti Majorano je član odlične družine ter je bil poslanec v dveh zakonodajah.

Njegov brat je slaven zdravnik.

Državno pravništvo jih dolži, da so povzročili smrt Francesca Amata, nečaka Majoranove žene. Obtožnica pravi, da sta profesor in njegova žena naročila služabnikom, naj polijejo zibelko otroka s petrolejem ter zažgo. Pri tem krutem dejanju sta bila navzoča profesor in njegova žena. Otrok je seveda zgorel.

Državni pravdnik pravi, da je umor zasnovala Majoranova žena, ker bi dobila precejšnjo dedščino, če bi otrok umrl.

ILEANA VNDAR NA DUNAJU

DUNAJ, Avstrija, 21. maja. — Šele sedaj se je izvedelo, da je bil glavni vzrok obiska princenke Ileanne na Dunaju, da je postala nekakega slavnega zdravnika za oči, ker trpi baže na neki resni očesni bolezni. Vse drugače govorice so izvirale iz trte.

NAD DVESTO OTROK IN NUN OGROŽENIH

Požar je uničil sirotišnico ter povzročil ogromno škodo. — Vsi so se pravočasno rešili. — Vzrok požara ni znan.

MILWAUKEE, Wis., 22. maja. — Danes zjutraj okrog ene ure je izbruhnil v frančiškanski sirotišnici požar, ki je povzročil za \$350,000 škodo.

V poslopju se je nahajalo 196 otrok in 26 nun. Vsi so se pravočasno rešili.

Ogenj so opazili ljudje, ki so se pripeljali mimo v avtomobilu. Pričeli so metati opeke v okna, da prebude nune in otroke.

Nune so z obšedovanja vredno hladnokrvnostjo razvrstile otroke ter jih odvedle srečno na prosto.

Požarni brambi so pomagali prostovoljci, toda kljub vsem naporom poslopja ni bilo mogoče rešiti. Sirotišnica se nahaja ob obali Michigankega jezera. Zanimat se še ni moglo dognati, kaj je povzročilo požar.

Otroci, nahajajoči se v sirotišnici so bili stari manj kot petnajst let. Spali so v drugem in tretjem nadstropju.

Poslopje je bilo zgrajeno iz opeke.

NOVI AMERIŠKI POSANIK V CANADI

WASHINGTON, D. C., 22. maja. — Hanford MacNider iz Iowe, prejšnji pomožni vojni tajnik, je bil nominiran od predsednika Hooverja ameriškim poslanikom v Canadi.

Predsednik je poslal imenovanje v senat, kjer ga bodo brez dvoma potrdili.

REFERENDUM GLEDE SUHAŠKE POSTAVE

COLUMBIA, S. C., 22. maja. — Delegati iz Hampton County so danes naprosili demokratično konvencijo iz South Caroline, naj se zavzame v prilog državnega referenda glede prohibicije. Plemeniti eksperiment se je popolnoma izjalovil, kot je videl že vnaprej Woodrow Wilson, ko je vetiral tozadevni predlog.

MORGAN PREISKUŠA JAHTO

BATH, Me., 22. maja. — "Corsair", nova jahta Morgana, je bila oficijelno preizkušena včeraj, ko je dosegla več kot 18 milj na uro. Morgan in drugi so bili zelo zadovoljni z uspehi nove ladje, ki se bo kmalu udeležila več tekem.

R-100 PRI ZADNJI POSKUSNI VOZNJI

LONDON, Anglija, 22. maja. — R-100, največji vozljivi zrakoplov Anglije, ki bo v nedeljo odletel proti Canadi, je včeraj zvečer obiskal London na zadnji poskusni voznji. Kralj in kraljica in drugi člani kraljevske družine, so bili v gledišču, ko se je prikazal vodljivi zrakoplov ter pozdravil zbrane množice. Nato pa se je vrnil v svoj aerodrom.

VELIKANSKI SKLADI ZLATA NA JAPONSKEM

Japonski profesor domneva, da bo mogoče pridobiti vsako leto na otoku Formosi za dvatisoč petsto milijonov dolarjev zlata.

TOKIO, Japonska, 22. maja. — Profesor Yokobori, član japonske cesarske univerze, je razkril velike sklade zlata, ko se je pred kratkim mudil na otoku Formosi.

Poročevalcu United Press je rekel:

— Sklade zlata smo našli petnajst milj od Karenka, na zapadni obali Formose ter domnevamo, da segajo 150 milj daleč v notranjost otoka. V rekah je vse polno zlatega prahu, kar znači, da se nahaja zlato skoro na površini.

Profesor domneva, da je ta najdba največja v zgodovini zlatoiskalcev in da bi se dalo vsako leto pridobiti za dvatisoč petsto milijonov dolarjev zlata.

Japonska vlada bo pospešila raziskovanja ter čimprej mogoče pričela z delom.

Prof. Yokobori se bo te dni vrnil na Formoso, kjer bo nadaljeval z raziskavanji.

FAŠIZEM JE BLAGOSLOV ZA DELAVCE

Tako je rekel seveda Mussolini in obenem proslavljal uspehe svojega fašističnega režima.

SESTO SAN GIOVANNI, Italija, 22. maja. — Včeraj je govoril pred tukajšnjimi delavci italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini ter ni mogel prehaliti dobrot, ki jih je baže storil fašizem za italijansko delavstvo.

Med drugim je rekel:

— Kdo je ustvaril leta 1923 postavbo glade osemurnega delovnika kot temeljno državno postavbo? Delavci so mu soglasno odgovorili: — Vi ste storili to!

Omenil je tudi zvišanje penzij za bojne in ostarele, pristojbine za bodeče matere in pristojno zavarovanje proti tuberkulozi.

To je bil po njegovem zatrdilu le del fašističnih pridobitev. Fašistični režim je postavil kapital in delo na isto stopnjo, z istimi pravicami in dolžnostmi. Kaj takega se ni zgodilo nikjer drugod na svetu.

— Kdor vam pravi, — je izjavil Mussolini, — da živi prebivalstvo kakke druge države v izobilju, je nesramen lažnjivec. Samo v časopise pogledajte, pa boste videli, da je v srečni Angliji nad dva milijona ljudi brez dela.

Mussolini je zaključil svoj govor z izjavo, da je naučil fašizem italijanskega delavca, da so interese deleže njegovi interesi. Če je narod reven, so tudi njegovi delavci reveži, delavci mogočnega naroda so pa po vsem svetu ugledni in respektirani.

Slednjič je pozval svoje poslušalce, naj si dobro zapomnijo njegove besede ter sporoče svojim tovarišem.

Ko je delavec vprašal: — Čega je Italija? — so vsi soglasno odgovorili: — Fašistična in naša.

MINISTRSTVU MACDONALDA PRETI KRIZA

Celo delavsko časopisje priznava nevarnost položaja. — V sredo je doživela vlada nov poraz.

LONDON, Anglija, 22. maja. — Danes je pretla ministr. predsedniku Ramsay MacDonaldu najbolj resna kriza, odkar je že drugič na krmilu angleške vlade.

Celo delavski listi, med njimi "Daily Herald", priznavajo, da je položaj skrajno resen, kajti v zadnjem času je doživela vlada dosti porazov v zbornici lordov.

Odstopil je Sir Mosley, in od treh strani preti vladi nevarnost, da bo strmoglavljena.

MacDonaldu se ni treba ničesar bati zbornice lordov, toda nerodno je zanj, ker se mora poslušna zbornica baviti z vladnimi predlogi, katere je lordska zbornica zavrnila ali pa amendirala.

Zadnji, toda precej odločen poraz je doživela vlada včeraj, ko je zbornica z 103 proti 26 glasovom odočila predlog lorda Elibanksa, ki je strogo kritiziral vladno politiko z ozirom na industrijo in poljedelstvo.

SNEG V NOVI SKOCIJI

TRURO, N. S., 22. maja. — Centralna Nova Skocija je bilo pokrita danes od štiri in do petega snega, ki še vedno naleta. Vihar je bil najhujši v zadnjih par letih.

PREBIVALSTVO ŠVEDSKE

STOCKHOLM, Švedska, 22. maja. — Švedsko ljudsko štetje, ki je bilo ravno kar končano, je pokazalo, da je na Švedskem 6.120.080 prebivalcev. Glede večjih mest je pokazal Stockholm največji prirastek prebivalstva, namreč več kot pol milijona.

BORBA MED INDIJCI IN ANGLEŽI

Včeraj je bilo zopet aretiranih nad sto Indijcev, ki so kršili angleške določbe. — Gandhijev pribočnik načeluje vstajem.

BOMBAY, Indija, 22. maja. — Prostovoljci Narodnega kongresa so obnovili napade na Wadala soline. Posledica tega so bili novi nemiri. Tri osebe so bile poškodovane, 118 jih je bilo pa aretiranih.

Prostovoljci so vzpizorili sličen napad kot prejšnji teden. Svojega cilja pa niso dosegli, ker je bila domača policija na svojem mestu.

Policisti so pretepali napadalce z bambusovimi palicami.

Naslednik Mahatme Gandhija je postal njegov pribočnik Patel. To se je zgodilo takoj, ker je bila aretirana Mrs. Sarojini Naidu.

Po Dharasani govore, da bo kmalu vzpizorjen velik napad na tamonjsne soline, zaenkrat pa še ni znano, kdaj se bo napad završil.

Glavni stan prostovoljcev je sklenil koncentrirati vse svoje sile za glavni napad.

Mesto Dharasana je postalo središče indijskega neodvisnega gibanja.

RDEČI ATASEJ ODSEL IZ MEHIKE

MEICO CITY, Mehika, 21. maja. — Jakob Friedman, sovjetski trgovski ataše, katerega so spodili iz Mehike vsled ukrepa predsednika Rubia, je odpotoval včeraj proti Nemčiji, kot javljajo poročila, ki so prišla semkaj z juga. Mr. Friedman je ostal, da nadzoruje arhive, potem ko je bil poslanik Makar izgnan pred par meseci. Friedmana so zelo strogo nadzorovali.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZVANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRA H PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din	500	\$ 9.35	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.50	"	200	\$ 11.50
"	2500	\$ 46.00	"	500	\$ 28.50
"	5000	\$ 91.00	"	1000	\$ 57.00
"	10,000	\$ 181.00	"	2000	\$ 114.00

IZPLAČILA V DOLARJIH:

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBE 75c.

SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sauer, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in advance	\$7.00
For six months in advance	\$4.00
For three months in advance	\$2.00
For one month in advance	\$0.75
For one copy	\$0.10

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" ishaja vsaki dan izvenit nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisov in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 116 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3975

VOLITVE V PENNSYLVANIJI

Te dni so se vršile v državi Pennsylvaniji primarne volitve.

Za mesto v senatu, ki bo septembra meseca izpraznjeno, je bil nominiran republikanec James John Davis, delavski tajnik v Hooverjevi kabinetu.

Kot governerski kandidat republikancev bo nastopil Clifford Pinchot, ki ima za seboj že dva governerska termina.

Joseph R. Grundy, zagovornik velike carine, je podlegel, kot je tudi podlegel kandidat mokrave profesor Bohlen.

Davis je izšel iz tekme kot zmagalet, ker se je Vare zavzel zanj.

Vare je danes veliki boss države Pennsylvanije. Državni zakladničar Mellon za njim daleč zaostaja.

Vare-ju so bili zabranili zasesti osvojeni sedež v senatu, češ, da je preveč potrošil za svojo izvolitev. Vare se je pa sedaj maščeval.

Edino presenečenje, ki ga je nudila primarna volitev, je bila nominacija Pinchota, ki je imel oba politična stroja proti sebi.

Za nominacijo se je potezal brez podpore vplivnih politikov, in proti njemu so bili celo voditelji Ameriške Delavske Federacije.

Ker je pa Pinchot precej bolj naklonjen delavcem in precej bolj pameten kot so vsi njegovi protikandidati, so se voditelji Ameriške Delavske Federacije strahovito zpekli ter se niso zavedli najbolj primitivnih delavskih interesov.

Da Pinchotova izvolitev ne bo kaj prida pomagala delavcem, je samoposebi umevno.

Precej zanimanja je vladalo glede obeh protiprotihibicijskih kandidatov. Dobila sta 250,000 oziroma 300,000 glasov, kar je trikrat toliko kot so dobili pred dvema leti izraziti suhaški kandidati.

Pri tem se seveda ne sme prezreti, da ti "mokri" glasovi nikakor niso merilo za resnično razpoloženje prebivalstva.

Vare se je zavzel za Davisa, ki je bajc po prepričanju izrazit suhač. Pri tem je pa splošno znano, da je Vare pri zadnjih predsedniških volitvah podpiral Al Smitha ter mu pomagal dobiti v republikanski državi Pennsylvaniji milijon glasov.

Če bi se vršilo ljudsko glasovanje glede prohibicijskega vprašanja bi bil izid izrazito drugačen.

Vsled tega se tudi ne sme smatrati Pinchotove zmage za zmago suhačev, davi je bivši guvernir Pennsylvanije prvovrsten suhač.

Za Pinchota so glasovali vsi nasprotniki Vare-a in Mellona ter več ali manj zavedni delavci.

Možak je kljub svojem suhaštvu splošno priljubljen, ker je velik nasprotnik graftarskih politikov.

Solne pege in umrljivost

Lani poleti so nekadašnje nena- doma odgovorili vsi telefonski aparati v Nizz. Mehaniki niso mogli najti nobenega defekta. Nekaj ur je bilo mesto brez telefonskega prometa, nenadoma so pa začeli telefonski aparati zopet funkcionirati. Istočasno je umrlo v bolnici izredno mnogo bolnikov. Zveze med obema pojavoma takrat niso znali pojasniti. Zacetkom letošnjega leta se je pripetilo nekaj silic- lega na ligurski obali v večjih krajih. Elektricne žarnice so upa- nile in več ur jih niso moglo pri- gneti. Istočasno je umrlo mnogo bolnikov.

meteorologi s pojasmilom teh zago- netnih pojavov. V svetovju nastane- jo baje elektromagnetne motnje, katere povzročajo solne pege in ki se pinesejo tudi na našo atmo- sfero. Na podlagi teh opazovanj je neprisli znan dr. Joseph Loebel razpravo, v kateri pravi, da je med delovanjem solčnih peg in nenadnim poslabšanjem bolni- kov gotova zveza. V zdravniških krogih je vzbudila njegova trditve veliko pozornost.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

Iz Jugoslavije. Dopisi.

Ponarejevalci kronskih bonov.

Pred kazenskim senatom zagreb- skega okrož. sodišča je bila raz- prava proti ponarejevalcem kron- skih bonov Jakovu in Josipu Fili- pinu iz Zlosela pri Sibeniku. Ime- novana sta bila obtožena, da sta prišla z Milanom Stepanovom, ki ga oblasti še niso izsledile, v Za- greb ter prodala bančniku Samu- loviću za 178,000 dinarjev kronskih bonov. Samuović jim je previdno- sti zneska ni izplačal, temveč ob- ljubil, da jim pošlje denar v Zlo- selo. Pri natančnejšem pregledu so res ugotovili, da so boni ponar- eni, nakar je sledila aretacija Josipa in Jakoba Filipina.

Kmetje ubili tatu.

Iz Zenice poročajo, da se je v o- kolicah pojavila nevarna tatinska tolpa, ki je delala vedno več skrbi kmetem in oblastem. Zadnje dni sta bila okradena Kata Baliceva in Niko Rilač. Kmetje Mrcaja so po tatvini opazili v bližini vas, neke- ga mladeniča z nahrbtnikom in ko so ga ustavili ter preiskali, so na- šli predmete, ki so bili ukradeni. Balicevi in Rilaču. Kmetje so zastra- žili nahrbtnik in poslali po orožni- ke. Med tem se je tat začel z njimi ruvati, pa je plašal svojo predriz- nost z življenjem. Med pretepom ga je neki kmet udaril s kamnom v rebra, drugi pa po glavi, da je tat padel in obležal v agoniji. Kmetje so zbežali.

Dan samomorov v Zagrebu.

Zadnje dni si je končalo ali sku- šalo končati s samomorom življe- nje več Zagrebčanov.

V Skalski ulici se je obesil Ili- ja H-bek, po poklicu čistilec čev- ljev. Prišel je piljan domov in se obesil na podstrešju. Našla ga je že mrtvega njegova žena, ki ga je iskala po hiši. Izjavila je policijs- kim organom, da je bil moč notor- ičen pijanec in da si je hotel že večkrat končati življenje.

Iste noči s je pognal krclo v glavo brezposelni Ivan Froelich, ro- dom s Sušaka. Po poklicu je knji- govodja in je bil namešten pri ne- ki zagrebški tiskarni, pa je sam od- povedal službo. Zadnje dni je hodil ves potrt. Kroga mu je prebila lo- banja. Odpeljali so ga v bolnico, kjer se je zavedel in strgal povoje z rane. Ker je zelo krepke konsti- tucije, bo živel še nekaj dni.

1. maja je obupala tudi 39-letna Fanika Mirt. Zaradi ljubavnih raz- mer se ji je naenkrat zazdelo, da za njo ni več pomoči na tem svetu in je sklenila preseliti se na oni svet. To se ji pa ni posrečilo. Izpi- la je večjo količino strupa, ko so ji pa v bolnici izpraznili želodec, se je vrnila domov. Zdravnikom ni hotela povedati, kakšen strup je pila in zakaj.

Moža je zastupila.

Te dni so aretirali v Somboru Katarino Humpelman, da je osu- mjena, da je zastupila svojega mo- ža. Mož je bil mnogo starejši in zelo bogat. Umril je na nenadoma in ko so njegovo truplo izkopali, so ugotovili, da je bil zastupljen.

V preiskovalnem zaporu Himpel- nova se ni priznala umora.

Uboj pred 12 leti.

Ivana Kurčinaka, posestnika iz Temerina, so pred dnevi na ukaz preiskovalnega sodnika iz Novega Sada aretirali zaradi uboja, ki ga je izvršil pred 12 leti. Kurčinak je ubil svojega soseda Jožefa Žunjo. Pravdala sta se zaradi poljske po- ti. Nekega dne meseca marca 1918 sta orala. Kurčinak je opazil, da je začel sosed s plugom predaleč v njegovo zemljo. Tedaj je pograbil lopato in z njo ubil soseda.

Strašen samomer.

Iz neke vasi blizu Novega Sada poročajo o strašnem samomeru va- škega čudaka Miloša Temeriča. Mož je živel sam z dvezna mačka- nja in se je bal ljudi. Mački je čes- ti po božje. V svoji sobi je imel kapelico, kjer sta mački spali. Pred dnevi je pa čudakova soseda silila cvljenje v sobi in ker tudi Te- merič ni bilo na spregled, je vdir- la v sobo in našla čudaka z razpa- ranim trebuhom, mački sta pa tr- li njegovo drobovje.

Krvava drama v sodnijski pisarni.

V Osijeku se je odigral epilog kr- vave drame, ki je pred mesecem razburila Vinkovce in vso okolico. Dne 2. aprila je sodni sluga v Vin- kovcih Ivan Gecić streljal na oti- cijala Mija Lukšića in na Lazarja Gavrilovića, katerega pa ni zadel. Na razpravi je obtoženec povedal sodnikom, zakaj je streljal na u- radnika. Izjavil je, da sta ga oba, kadar sta bila, neznansko mu- čila. Med vojno so bili vsi trije ko- naredniki v istem polku, v civilni službi pa sta uradnika ravnaia ta- ko, da je ta čutil njun višji polo- žaj. Za vsako malenkost sta ga za- tožila šefu in mu dala razumeti, da je sluga in nič drugega. Žalila sta ga neprestano. Usodnega dne so se vsi trije zopet spili. Oficijala sta slugo ozmerjala, ker ni pravočasno pospravil pisarne. Gecić je odšel iz sobe ter se kmalu vrnil oborožen z vojaško puško. Naperil jo je naj- prvo na Lukšića ter ga zadel v hr- bet. Lukšić je imel še toliko moči, da se je opotekel v vrto in se mrt- ev zgrudil. Gavrilović se je skril pod svojo pisalno mizo. Nanj je sluga ustrelil dvakrat, pa ga ni za- del.

Gecića je senat v Osijeku obsu- dil na dosmrtno ječo.

Sadist iz Kijaja.

Koncem februarja je prišel želez- niški čuvaj Miša Piksiade iz Ki- jaša v stanovanje kmeta Miše Su- rova, oborožen z velikim odprtim nožem in je zaklical: "Denar ali življenje!" Surovi se je ustrašil, že- na mu je prišla na pomoč, pa se je pred čuvajem morala skriti pod posteljo. Čuvaj je prišil kmeta, da mu je sledil do konca vasi kjer se pričinja močvirje. Bila je temna noč in pinal je močan veter. Zdaj se boš kopal v svoji krvi, ja zagro- zil čuvaj kmetu in ga prišil, da se je popolnoma sčel, čeprav je bila ledena mrzla noč. Kmet bi se rad uprl, pa se je bal noža. Slep je izpolnil vso čuvajeva povelja. Po- čenil je v blato in čepel v njem sko- ro pol ure. Potem je dobil povelje, naj vstane in gre naprej. Sadist je odvlel svojo žrtev na cesto, kjer je moral kmet ležati na kamenju, čuvaj pa ga je prečepal s palico. Nato ga je zopet zapodil vsega kr- vavega v močvirje in ga končno po- šal domov, ter mu zagrozil s smrt- jo, če ga izda.

Surovi je ležal več tednov doma bolan. Dobil je pljučnico in je že umrl. Njegova žena je nenavad- nega sadista slednjič ovdala obla- stim ki so čuvaja aretirale. Pre- iskali so ga psihiatri. Obsjejen je bil na leto dni zapora in na 3-let- no izgubo državljskih pravic.

Ducat otrok.

Rudolfu Meru iz Subotice se je ro je rodil dvanajst otrok. Obrt- nikovo želja je, da mi bil dvanaj- stemu otroku boter kralj. Župnik in župan sta poslala prošnjo v Beograd, da bi bila črtinova že- lja izpolnjena.

Milijunska dedščina.

Iz Subotice poročajo, da je pred meseci umrl v Cantavirju veletrgo- vec Andrej Csillag. Zapustil je v realitetah in denarju poldrugi mi- lijon dinarjev. Ker ni bil oženjen, se ni veželo, kdo je njegov dedič. Pred dnevi se je pa oglašil turki- škli klovn Anton Jelica iz Turčije, ki je pobegnil od doma kot 14-let- ni deček, in je dokazal z dokumen- ti, da je njegova mati sestra boga- tega trgovca.

Za dedščino pa se potegujeta tu- di dva brata Masaros iz Subtice, ki trdita, da sta po ustnem testamen- tu, ki ga je naredil pokojni Csillag, dediča njegovega premoženja. Šti- ri priče so potrdile, da je pokojnik res naredil ustmeno oporoko.

TAKO ZDRAVILO JE ISKAL VEČ LET

"Pittsburgh, Pa., 23. marca. Več let sem iskal zdravilo proti nevrozosti in ne- spušnosti. Z veseljem rečem v tem pro- stovoljnem ugovoru, da je

TRINERJEVO GREKNO VINO tako zdravilo. A. H. Delber. To zna- čina solončna tonika obdrži vsi ze- lodec, jetra, solni mehur in črevesje čisto. Poskusite takoj. Pri vseh lekar- narah. Responzori v zvezi z J. C. Triner Co., 1332 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

So. Norwalk, Conn.

Pri družini John Rehoric se je o- glasila gospa Storkija ter pustila za spomin krepko hčedko. Krst je bil dne 18. maja v Stamford, Conn. Navzočih nas je bilo kakih sto oseb iz New Yorka, Port Chestra, Stam- forda, Greenwicha in So. Nor- walka. Miza je bila polna jedi, musolinija smo pa tako zrukai, da mu bo kmalu odbila zadnja ura. Za ples so skrbeli hrvatski tambu- raši.

Cestitamo in se iskreno zahva- ljujemo Mrs. & Mrs. John Rehoric.

John Pirnat.

Johnstown, Pa.

Tukaj vzpizori žensko društvo "Mala Sloga", šte. 600 S. N. P. J. pretesljivo povojno dramo "Mrak" v treh dejanjih v Slovenskem De- lavskem Domu na Moxhamu. Ta drama sicer predoči le delno sliko vsega gorja, neznanskih razmer in trpljenja, ki ga je povzročila sve- tovalna vojna, toda že ta slika je do- volj jasna, da se vtisne v neizbris- nen spomin vsakomur, kdor jo vidi.

Rojaki, udeležite se te vzpizori- tve. To je zelo pomembna in res- nična drama povojnega življenja od vojne prižadetih narodov. Vstop- nina je le 50c. Otroci do 14 leta brez spremstva staršev nimajo vstopa.

Zacetek igre točno ob 8. uri zve- čer po starem času. Zato prosim, da vpoštevate to, da ne zamudite igre.

Po igri bo ples, za željne in lačne bo skrbel odbor.

Nasvidenje 31. maja v Sloven- skem Delavskem Domu na Mox- ham.

Ivanka Dimic.

Detroit, Mich.

Prosim Vas, da natisnete teh par- vstic, kot v čast in zahvalo žens- kemu društvu, Odeš S. N. D.

Nisem bila še tako presenečena kot ravno v soboto zvečer 10. ma- ja, ko so me tako lepo spravili v dvorano, ne da bi kaj vedela, kaj se notri godi. Ko stopim v dvora- no, pa vse z enim glasom: "Sur- prise!" To je bil v resnici "Sur- prise". Vse članice so bile navzoče in vsa dvorana je bila okinčana, miza bogato obložena z vsem naj- boljšim.

Koliko dela in truda so imele naše članice in to vse radi nas in našega odhoda v domovino. Skoraj

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme,
te stare in stanovitne domače
banke.

nisem mogla govoriti, kajti solze so me polivale, od veselja do čla- nce in drugih navzočih.

Toraj iskrena hvala vsem člani- cam in sestram "Odeš S. N. D."

Upam, da napredujete tako na- prep. Tudi jaz hočem biti z vami in sodelovati. Kajti le v slogi je moč. Spominjala se bom Vas vseh v domovini.

Toraj še enkrat tisočera zahvala vsem skupaj za Vaš trud in dobro- to napram meni. Kadar se pa po- vrnem nazaj iz domovine, upam, da dobimo še več novih članic, nakar bomo z vsemi močmi skupno de- lovali za Slovenski Narodni Dom.

Pred odhodom še enkrat pozdrav- ljam vse skupaj.

Anna Cankar.

VISOKA STAROST SE PODEDUJE

Zdravstveni urad Tokija je dal proučiti rodbinske razmere 14,000 Japoncev v starosti nad 80 let, ka- tere je cesar Hirohito ob nasto- pu vladanja obdaroval. Izkazalo se je, da temelji visoka starost v pr- vi vrsti na dednosti, to se pravi, da se dolgotrajno življenje nekako po- deduje. Zanimivo je pa, v kakšnem razmerju je visoka starost do so- cialnega položaja dotičnih rodbin. Izkazalo se je, da je večina nad 80 let starih iz rodbin, ki so bile že davno znane po članih, ki so dose- gli izredno visoko starost. Pretežna večina nad 80 let starih pripada srednjem slojem.

Proutevanje obdarovanih rodbin je tudi pokazalo, da so jedli nad 80 let stari večinoma meso, sočivje in riž. 50% moških in 90% žensk ni- koli ni pilo alkoholnih pijač, oni, ki so jih pili, so pa pili zelo malo. Nad 75% Japoncev, ki so dosegli iz- redno visoko starost, se peča s pol- jedelstvom.

VABILO

VELIKI KONCERT - PIKNIK

ki ga priredi

SLOVENSKO PEVSKO in IZOBRAŽEVALNO
DRUŠTVO "BLEĐ v CONEMAUGH, PA.

v nedeljo, dne 1. junija t. l.

Začetek ob 2. uri popoldne.

na Fajtovi Farmi v Morrellville.

Sodelujeta Hrvatsko Prosvetno Društvo "RODO- LJUB" in Srbsko Cerkevno Pevsko Društvo.

PROGRAM

1. Nagovor predsednika — — — — — Mr. August Samec
2. "Zlata kraljica," (Dr. A. Schwab) s spremljevanjem glasovir- ja, poje BLEĐ. — Sop. solo poje Mrs. J. Kukovitz, alt solo poje Mrs. A. Mrak, na glasovir spremlja J. Potokar.
3. "Mornar," (F. S. Vilhar).
Bariton solo poje Mr. John Brezovec, ml.
4. "Divja rožica," (H. Volarić), duet pojeta:
Miss A. Potokar sop. in Miss O. Urbas, alt, spremlja na glasovir J. Potokar
5. "Bells of the Sea," (Al. Solman), bas solo poje.
Mr. Louis Rovaneš
6. a) "Večernica,"
b) "Potkan ples," — — — — — poje mešan kvartet Bleđa
7. a) "Odpiraj dekle kamrico,"
b) "Moj očka ima konjčka dva, duet pojeta —
S. Urbas sop. in M. Urbas alt.
8. a) "Roll on, Thou Deep and Dark Blue Ocean," (H. W. Petrie).
b) "Three for Jack," (W. H. Squire).
Bas solo poje Mr. Ivan Pakj, spremlja na glasovir J. Potokar
9. a) "Kadar pjevajo slavulji," (F. S. Vilhar)
b) "Slovenski svet, ti si krasan," (H. Volarić)
Poje Hrvatsko pev. dr. RODOLJUB
10. "Vilinsko Kolo," (J. Petrić).
Poje SRBSKO cerkevno pevsko društvo (Prof. D. V. Nedeljkovič pevovodja)
11. "Ženin Kos," (J. Laharar) — — — — — poje društvo BLEĐ

Po koncertu prosta zabava.

PLES SE PRIČNE OB 8. URI ZVEČER

Kot znane, je ta farma jako pripravna za piknik. Na razpolago so vsakovrstna zabavišča, za stare in mlade. Naprimer: gugalnice, vrtiljak, kegljišče itd.

ZA DOBRO POSTREŽBO JAMČI ODBOR

Peter Zgaga

— Nesrečnica, priznaj vsaj, s kom si se spela!

Hčerka solznih oči: — Saj ne vem, kako se piše.

— Ničvrednica, torej ga niti ne poznaš? Saj se vendar reče: Pro- sim, s kom mi je čast?

— Kakšno ime si izbral svojih hčerki?

— Betonija.

— To vendar ni nobena svetnica.

— Moja hčerka tudi ne.

— Striček, jaz imam že vse zobe.

— Res? Saj ni mogoče.

— Je striček. Samo zlati, kakr- sne imaš ti, mi niso zrasli.

— Slisal sem, da je bil v vaši tr- govino vlomljeno. Trpite veliko škodo?

— Ne, nesreča ni prehuda. Paš večera sem namreč znižal cene za 20%.

— Rešil si se velike skrbi, ko si omožil obe hčerki.

— Da, toda še večjo skrb imam, kako zopet omožiti svojo ženo.

— Zakaj se tvoja žena uči peti?

Zdi se mi, da za glasbo nima no- benega smisla.

— Je že res, toda pozabiti ne smes, da mi je ljubeš manjše zlo. Kadar se uči peti, vsaj ne kuha.

— Kaj sem slisal? Rodbinski oče si, pa letaš za vsakim predpasni- kom!

— Ali poznaš mojo ženo?

— Ne.

— Potem pa nikar ne govori.

— Zapomnite si kratko, da leže jajca vse, kar leta.

— Prosim, gospod učitelj, ali le- že jajca tudi gospod minister, ki leta po zraku? — se oglasi šolar- ček.

— Čuj, prijateljica, kako to, da te vidim vedno s Francetom, na drugi strani pa zatrjuješ, da je tvoj bodoči Janez?

— Vse je v redu, kajti France je moj sedanj.

Zaljubljenec je snubil hčer bo- gatega trgovca.

— Brez nje ne morem živeti — je mlovedno in dajal povdarka svoj ljubezni. — Dajte mi jo, pri- segam varu, da brez nje ne morem živeti.

— To je vse lepo in dobro, — je odvrnil bogati oče, — katerega je ganila mladenčeva ljubezen. — Če jo imate res tako radi, da ne mo- rete živeti brez nje, se pa vzemita. Toda še nekaj! Ali imate kaj de- narja?

— Nak, — je odvrnil mladenič — denarja pa nimam nič. Ze par dni nisem jedel in iz stanovanja so me vrgli, ker nisem plačal najemnine. Zato pravim, da je vaša hči moja edina rešitev in da brez nje ne mo- rem živeti.

Pri ljubem Bogu ni Antislonska Liga ničak! priljubljena.

Kajti če bi bila priljubljena, bi Bog že zdavnaj prepovedal vinski trti grozde roditi.

Neki kongresnik je izjavil te dni:

— Nihče ne ve, kdo bo bodoči predsednik Združenih držav!

Salobold, ta jo je pa poruntal!

SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

41

(Naučljivevanje.)

Dež je prenehal padati, a vendar je še vedno pihal preko dvorišča. Postalo je zelo mrzlo. Willie je zapel svoj ogrinjal ter obljubil, da bo obiskal Jerico prihodnji dan.

— Nikakega površnika nimam, — je rekel Jerica, — in noč je hladna. Vajen si gorkoga podnebnja. Vzemite šal, da se ne prehladite.

Nato mu je Jerica lahko noč.

Jerica je ostala pri vratih, dokler ni slišala oddaljenih se konjskih kopit. Nato se je umaknila v svojo lastno sobo. Dobro je prestala ta prvi sestanek, a vendar čutila, da bo prišlo še hujše.

Ali se je Willie izpremenil zanjo?

Ne, nikakor ne. Vrnil se je, kot je šel, — velikodušen, moški in udan. Kazal je isto odkritost čustva, katero je vedno kazal. Bil je na kratko Willie, kot je sanjala o njem, mislila ter ga ljubila.

Mislila je na poziv k čaju ter rekla:

— Jane, jaz ne želim ničesar jesti.

— Majhen deček mi je izročil to ter odhitel, — je rekla deklica ter položila v njeno roko velik paket. — Rekel je, naj to izročim takoj.

— Prinesi mi luč, — je rekla Jerica.

Deklica je odšla po svetilko, dočim so se Jerica vpraševala, kaj neki vsebuje paket. Mislila si je takoj, da ne more priti nobeno pismo od Mr. Amoryja.

Medtem pa se je vrnila služkinja ter prinesla svetilko. Razpečatila je paket ter potegnila iz omota par črno popisanih strani, kojih vsebino je premočila z največjim zanimanjem.

Osemindeseto poglavje.

OČETOVA POVEST.

Moja hčerka:—

Moja ljuba in lenkočutna hčerka! Sedaj imam šele besedo poguma, da te prosim biti nepristranski priča povesti mojega življenja. Upam, da mi boš zaupala, čeprav sem tvoj oče, kot ti bom dokazal s par besedami.

Priklil ti ne bom ničesar. Takoj se bom poglobil v razkritje stvari, katero sem se bal najbolj.

Mr. Graham je moj oče in moja blažena mati, že davno mrtva, je resnična mati Emilije. Od teh ljudi, katere sem ljubil najbolj, sem bil ločen od hudega prokletstva. Moja nesrečna roka je pahnila Emilijo v večno temo. In vendar, čeprav proklet, sem nedolžen vsega zlega, kot ti bom dokazal moja povest.

Narava in vzgoja sta podpirali v meni upornega duha. Bil sem idol moje invalidne matere, čeprav sem jo ljubil ter jo še vedno ljubim. Nisi bil niti okrit, niti zlobno razpoložen. Bil sem priljubljen pri vseh tolskih tovariših. Niti enega sovražnika nisem imel.

Naenkrat pa je prišla moja prostost!

Moja mati se je zopet poročila in njen mož, moj oče, je neizprosno zatrl vso mojo deško neodvisnost.

Če bi ne bilo ravnal z menoj, bi si morda lahko pridobil moje naklonenost, ker ni bil se ustaljen moj značaj.

Njegovo obnašanje napram meni pa je bilo skrajno mrzlo in rezervirano. Nisem mu mogel reči oče, čeprav je to v polni meri zaslužil. Dve stvari sta ojačali moj srd k mojemu očetu.

V prvi vrsti sem se zavedal, da sem odvisen od njega. V drugi vrsti pa sem vedel, da je obstajalo veliko sovrašтво med njim ter mojim očetom, kateremu sem bil zelo podoben.

Moje sovrašтво do mojega očeta je raslo in k temu sta prišli dve drugi stvari, ki sta povečali moje sovrašтво.

Bila je v prvi vrsti ljubezen do Emilije, katero sem gojil. Tudi s svoje strani je gorko vračala to ljubezen.

Ta ljubezen je bila ovira vsega.

Konečno je moja mati umrla. Ostal sem, čeprav nerad, v stanovanju Mr. Grahama.

Takrat sem bil v službi pri Mr. Grahamu ter član njegove družine. Emilija je naenkrat zbolela in šest tednov sem bil brez njene družbe. Ko je zadostno okrevala, da zapusti svojo sobo, sem dobil priliko, da jo obiščem.

Bila sva nekoč v knjižnici več kot eno uro, ko je naenkrat vstopil Mr. Graham ter prišel proti meni s tako resnim obrazom, da ne bom nikdar več pozabil. Nisem se brigal z njim, vendar pa sem bil dobro pripravljen. Nisem pa bil pripravljen na napad, katerega je dejanski izvršil name.

Nato me je v navzočnosti deklice, katero sem oboževal, obdolžil strašnega zločina — ponesrečevanja — ter trdil, da je moja krivda pozitivna in da ne more nikdo dvomiti o njej! Jezen sem bil že poprej, a tedaj sem postal naravnost razkačen. Dvignil sem pest ter ne vem, kaj vse sem se storil. Vem pa, da sem podrl Mr. Grahama na tla. Takrat so me predramili kriki Emilije, ki je omahnila na zofo.

Ves prestrašen sem skočil proti nji. Na mizi je bilo par steklenic. Hitro sem prijel eno, o kateri sem domneval, da vsebuje navadno krepčo, ter pljuskal vsebino v njen obraz.

Deklica je naenkrat skočila v strašnih mukah z zofe ter pohitela po sobi, nakar je počenila v kot.

Mr. Graham, ki je bil izprva kot paraliziran, je skočil kvišku kot blaznič. Prišel me je grozno zmerjati ter rekel, zakaj sem mu umoril otroka.

Strašna noč in dan, ki sta sledila nato!

Potikal sem se naokrog ter skušal pomiriti svojega duha ter napraviti kak našt gleda bodočnosti.

Zalostno stanje Emilije ter strah pred posledicami sta me prisilila, da se javno ali skrivaj vrnem v hišo Mr. Grahama. Vse, kar sem imel, je bilo v moji sobi. Nič drugega mi ni ostalo, kot nameriti dvojce korake zopet tja, da dobim potrebne informacije glede stanja Emilije.

Potikal sem se naokrog brez hrane ter mislil ves čas na Emilijo. Zvečer pa sem se približal hiši v kateri je stanoval Mr. Graham. Zdravnikov voz sem videl pred hišo. Vedel sem, da je Mr. Graham doma in da mi ne bo dovolil vstopiti in vsi tega sem čakal.

Konečno se mi je nudila prilika, da izvem, da je usoda Emilije zapечатena. Ko je Mr. Graham odšel, sem vstopil v hišo z drugimi ključi ter odšel po stopnicah navzgor. Tam sem čakal precej časa, da vidim, kdaj bo vse pripravljeno za vstop.

Prvi del mojega obiska je bil dosežen in odhitel sem zopet po drugih stopnicah.

Tam pa sem naenkrat srečal Mrs. Ellis, ki je prihajala iz kuhinje ter nosila neko jed. Ustavil sem jo ter pristil, da mi je odgovarjala. Prve njene besede pa so potrile moje najhujše bojazni.

— Izpustite me, — je viknila, — lopov! Drugič mi boste iztaknili oči!

— Kje je Emilija? — sem zakrlical. — Hočem jo videti!

— Videti jo? — je odvrnila ona. — Ne, vi lopov! Dosti je pretrpela vsled vas. Sedaj pa ima dovolj!

— Kaj mislite s tem? — sem zakrlical jaz ter jo stisnil za ramo, kajti njene besede so strašno vplivale na moje dušo.

— S tem mislim reči, da ne bo Emilija nikdar več nikogar videla. Če pa bi me tisoč oči, bi ne hotela riti z enim pogledati vas!

(Dalje prihodnjič.)

IN POKRILE SO DEŽELO...

Iz Sudana, Transjordanije in Palestine so upadli v Egipt ogromni kobilčji roji, ki okrožajo vso letošnjo žetev. Vojstvo pokončuje kobilice z metalci plamenov, toda uspehi so malenkostni. Vlada je morala uvesti prisilno delo, ki je bilo odpravljeno že pred 40 leti. Ponekod so kobilčji roji tako gosti, da je nemogoče vsak promet.

Angleški biolog dr. T. Anderson pošilja v svet malo razveseljivo mnenje, da bodo kobilice obiskale tudi severne dežele, ker so bile po vsej Evropi anormale vremenske prilike, ki zelo pospešujejo množitev živali.

Sveto pismo stare zaveze nasteva med šibami, s katerimi je Bog udaril egipčansko ljudstvo. Tudi kobilice, ki so se pojavile med nadlogami kuge, lakote in vojne in ki so bile tako strašne, da jim je v nizu kazni sledila samo še tema in smrt prvorojencev.

Ta šiba iz stare zaveze je še danes strah in trepet dežele, kjer se pojavljajo. Skozi zgodovino se vleče kobilčji rod kakor senca strahu in groze. Že Plinij in Pavzanij omenjata ogromno škodo, ki so jo povzročile kobilice. V srednjem veku je postala ta nadloga tako mučna, da so jo ljudje skušali panati z molitvami. Ko so se kobilice pojavile l. 1338. na Tirolskem, je šla cerkev celo tako daleč, da jih je prokerala. Šele pozneje so jih začeli preganjati z uspešnejšimi sredstvi. Ferdinand I. je l. 1548. izdal navodila, kako treba pokončiti zarod. Meseca marca 1749 je Marija Terezija izdala poseben patent, ki je veleval zatreti zalego, da se kobilice ne razpasejo. Predpis ni pozabil omeniti, naj se kobilice preganjajo z zvonjenjem, trusem in hrupom. L. 1750. je raziskovalec Adanson doživel strahovito invazijo kobilic v Senegalu. Bil je baš došel v deželo, ko se je nekega jutra nebo popolnoma zamračilo. Kmalu se je spustil na zemljo živ oblak kobilic, ki jih je bilo na milijarde. Obrabe so dreve do za-nega lista, travo in želišča so izgrizle do korenin. Adanson pripoveduje, da so se jih Afričani branili s tem, da so kopali jarko pred katerimi so prižigali ognje. Jarki se se kmalu napolnili z mrtvimi kobilicami, da so ugasnili celo ognji. Kmalu zatem pa se je pojavila nadloga v povečanem številu. Bil je zarod, ki so ga le zasuli z zemljo, ne pa uničili z ognjem.

Kobilica je ostudna žival, posebno kadar se pojavi v gostih rojih. Njena požrešnost ne pozna neje in ker je zelo plodovita, je njena navzočnost dvakrat opasna. Samica izleže po 30 do 60, največ do 150 jajčec. Ovi je jih z nekakšno prevleko v mehur, in tega obesi v okroglo luknjico na viseči svet. To stori brččas iz zaščitnih ozirov, ker noče, da bi deževje odplavilo in uničilo zarod. Jajčeca ostanejo v tem stanju lahko del časa brez škode, pozneje pa zlezajo iz njih ličinke, ki niso od kraja nič kaj podobne svojim roditeljem. Preden se razvijejo do popolnosti, trajajo več tednov in šele v najboljšem vrščem poletju postanejo godne in roditeljem v vsem enake.

V Evropi se samec in samice parijo šele poleti, v Afriki se to vrši bolj zgodaj. Ob času združitve kobilice cvrče. Zmotno pa je naziranje, da cvrčijo samo samec, in sicer na ta način, da drgnejo krila ob bedra, kar proizvaja tisti cvrkot, ki ga slišimo poleti v žarkem solncu, če gremo čez travnik ali pa v mirni poletni noči. Cvrkot naznanja, da se kobilice ženijo. Ta svatbera muzika traja običajno nekaj dni. Dober teden po oploditvi postanejo samice zelo nemirne, volja do požrešnosti jih mine. Poiščejo si primeren prostor, kjer odlože v zapredek zavita jajčeca. Ko samica opravi svojo nalogo, pogine. Jajčeca se držijo lahko po več tednov, mesecev in tudi po več let, preden zlezajo iz njih mladiči.

Pred kakimi dvajsetimi leti so kobilice navale na Kras. Več let zaporedoma so pustile polja in travnike in pokončale vse, kar je bilo zeleno. Ko ni bilo več trave na senožitih in zelenja na poljih, so postale tako drzne, da so jele napadati celo ljudi. Marsikdo je v hudi poletni vročini priromal domov z zeleno kobilico na sebi in z luknjo v obleki. Ljudsko izročilo, da so kobilice napadle celo jezdece na konju in obračevali v moža do kosti, je torej samo pretirano, ne pa docela izmišljeno.

Pred približno poldrugim stoletjem so kobilice obiskale štajerske kraje. Prišle so z vzhoda. Dne 24.

avgusta 1782 so se v gostih rojih pojavile nad Dravsko dolino blizu Ptuj in Maribora. Vzele so smer proti Radgoni in Cmurčku, dosegle 31. avgusta Wildon, šle dalje čez Stallhofen, kjer so jih pregnali z dimom in ognjem in še naprej proti Gradcu, od tam proti Raabski dolini na Madžarskem. V Cmurčku se je ohranil zapisnik iz tistega časa, ki opisuje dogodke takole:

29. avgusta ob 4. popoldne... Lep, topel, prijeten dan brez vetra. Kobilice so priletele z Kloecha. Njih roje se je videl kakor mrachen, dvigajoč se oblak. Ko so približale, je bil njihov trop tako gost, da se je zatemnilo solnce... Barve so bile rjave in sive, glave so imele tatarke (podobne Mongolom), noge pa so bile rjave in rumene. Bile so po prst dolge, pol prsta debele, imele so po dva para kril, eden je bil daljši eden krajši. Krila so bila popisana z nekakšno pisavo... (Takšno "pisavo" je bil na kobilicah odrazil že davno prej, l. 1690, učenec dr. J. I. Muschel, ki je videl na krilih kobilic hebrejske znake. Skombiniral je iz njih naslednje stavke, ki jim ni nihče vedel pravega zmisla: Jakob je pravičen. Gospod dovoljuje Jakobu zbirati zaklade. Poslal bo Jakoba, ki ga je izgnal lastnoročno in druge zakrknjenec z njim. — V teh zmehdenih in izmišljenih besedah so tedaj premočji videli svarilo, ki so ga v lahkovernem 17. veku tolmачili na najrazličnejše načine.)

Cmurška kronika nadaljuje: — Kobilice so se spustile na polja in pokrile zemljo približno čevlji visoko. Bilo jih je toliko, da je ležala plast vrh plasti. Drevesa so bila z njimi pokrita od deblo do listja. Bila so tako obtežena, da so se za roko debele veje lomile pod njim. Zvečer so bile že tako site, da niso hotele več žreti. Naslednje jutro jih je prebivalstvo z vojaško pomočjo odganjalo s strelijanjem, ognjem in dimom, s pokanjem z biči, vihtenjem ponjav in s šibami. Škoda ni bila posebno velika. Kako ogromen je moral biti ta roj, izhaja iz dejstva, da je dvig k nadaljnjemu poletu trajal cele štiri ure. Na Štajerskem so se v tedanjih časih povsod, kjer so se pojavile kobilice, poskuševali te taktike za odganjanje. In medtem ko se je Štajerska otresala nadležnih gostov, so kobilice na Madžarskem še dolgo vznemirjale ljudi in pustile polja in travnike.

V prejšnjih časih je veljalo pravilo, da se kobilice tam, kjer se pojavijo enkrat, ponove tri leta po vrsti in šele potem izginejo z daljšo dobo.

Sredstva, s katerimi so preganjali kobilice v starih časih, so torej bila kaj primitivna. Zato ni čudno, da je bila škoda navadno zelo velika. Danes uporabljajo zoper nadlego kobilčjega rodu moderne pripomočke. More in po-

končujejo jih z metalci plamenov, a tudi s strupi, ki jih mečejo iz letal. Ta metoda se je pred par leti jako dobro obnesla v južni Rusiji, kjer so se bile kobilice pojavile v ogromnem številu. Kako strahoten lahko postane naval kobilic, o tem priča tudi pripovedovanje očitcev, ki so jih videli leteti čez morje. Polet kobilčjih rojev čez Sueški prekop ni baje nič posebnega. Večkrat so jih videli, kako se v kilometerskih oblakih vlečejo iz Male Azije proti Egiptu. Deželo faranov gade vznemirjajo že od pamitiveka. Afrika jim je vseh posebno zaradi tega, ker uspeva tam zarod dobro tudi v največji suši.

Izkušnje pričajo, da ne ustavi mogočnih rojev kobilic niti morje, če hočejo priti iz enega kraja drugam. Leta 1890. je plula ladja — Princesa Amalija po Rdečem morju nepretrgoma tri in trideset ur. Ves ta čas si je morala rezati pot skozi valove — kobilice, ki so se pozabavale na morski površini in butale od ladjo, da se je voda odbijala s posebnim šumom.

NA ČEM UMIRAMO?

—Od starostne oslabelosti, takozvane naravne smrti, umre veliko manj ljudi, nego si mislimo. Neki učenjaki so pred kratkim raziskovali vzroke smrti in so ugotovili, da umre vsako leto od 10.000 oseb, zaradi jetike 215, zaradi raka 203, pljučnice 188, ledolodnih in črevesnih boleznih 174, možganske kapri 131, naravne smrti 108, influence 45, zastrupljenja ran 23, zaradi ope in noric 22, zaradi oslovskega kašlja 2, vnetja slepiča 13, davice 09, legarja 05 in zaradi skrlatinke 02.

Jetika in rak sta še vedno najobličnejša povzročitelja smrti. Posebno neke poklice jetika najraje obiskuje. Tako tudi neka statistika, da umrejo med 10 tapetniki 4 od sušice, med 10 tobaknihi delavci jih umre 6, med 10 kovinarji 7 in med 10 kamnoseki 9.

Ogenj v garaži.

V predmestju Dubrovnika je te dni nastal velik požar v neki garaži. Sofer je čistil avtomobil in si svetil s svečo. Nenadoma je eksplodiral bencin in hipoma je bila garaža v plamenih. Zgorela sta dva avtomobila, pa tudi garaža je pogorela do tal. Škoda znaša okoli

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

- 25. maja: Milwaukee, Wis.
- 2. junija: Calumet, Mich., (Opera House).
- 7. junija: Traunick, Mich.
- 15. junija: Ely, Minn.
- 22. junija: Duluth, Minn.

Naslov: Banovec K.
6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Naši SKUPNI IZLETI v Jugoslavijo in Italije za leto 1930

Čas prihaja—

za vse one, ki so namenjeni to leto v stari kraj, da se odločijo kdaj in po kateri poti žele potovati. Na splošno povpraševanje in zanimanje rojakov za naše skupne izlete naznanjamo, da priredimo to leto sledeče izlete:

Po FRANCOSKI progi s parnikom

"Ile de France"

preko Havre

PRVI POLETNI IZLET

DNE 6. JUNIJA

25. JUNIJA—Drugi poletni izlet 1. AVG. — Četrty poletni izlet 11. JULIA — Tretji poletni izlet 12. SEPT. — Prvi jesenski izlet S PARNIKOM "PARIS" POSEBEN IZLET — DNE 30. JUNIJA

Po COSULICH progi preko Trsta

I. SKUPNI POLETNI IZLET

z motorno ladjo "SATURNIA" dne 29. maja

Nadaljnji izleti po isti progi:

1. avgusta — "VULCANIA" 8. oktobra — "VULCANIA"
2. septembra — "VULCANIA" 28. novembra — "SATURNIA"

Pišite nam čimprej z cene, navodila glede potnih listov, vizov, permitov itd. na:

SAKSER STATE BANK

92 CORTLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 0380

24. maja: Minnetonka, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg; Conte Grande, Napoli, Genova

28. maja: Aquitania, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg; Hamburg; President Roosevelt, Cherbourg; Bremen

29. maja: France, Havre; Olympic, Cherbourg; Rotterdam; Boulogne sur Mer, Rotterdam

31. maja: Milwaukee, Cherbourg; Hamburg; Beigneland, Cherbourg; Antwerpen; Minnekahda, Boulogne sur Mer

2. junija: Columbus, Cherbourg, Bremen

3. junija: Berengaria, Cherbourg; Resolute, Cherbourg, Hamburg

4. junija: New York, Cherbourg, Hamburg; America, Cherbourg, Bremen

6. junija: Ile de France, Havre; Majestic, Cherbourg; Pennland, Cherbourg; Antwerpen; Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam; Augustus, Napoli, Genova

7. junija: Cleveland, Cherbourg, Hamburg; Minnewaska, Cherbourg

10. junija: Bremen, Cherbourg, Bremen

11. junija: Mauretania, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg; Leviathan, Cherbourg

12. junija: Paris, Havre; Stuttgart, Cherbourg, Bremen

14. junija: Homerie, Cherbourg; Lapiand, Cherbourg, Antwerpen; New Amsterdam, Boulogne sur Mer; Rotterdam

16. junija: President Harding, Cherbourg, Bremen

17. junija: Conte Biancamano, Napoli, Genova

18. junija: France, Havre; Europa, Cherbourg, Bremen

19. junija: Vulkanica, Trest; Aquitania, Cherbourg; Hamburg; George Washington, Cherbourg; Bremen

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

FRANCE 30. maja; 17. jun.

(7 P. M.) (7 P. M.)

Ile de France 6. jun.; 25. jun.

(4 P. M.) (6 P. M.)

PARIS 12. junija; 30. junija

(7 P. M.) (7 P. M.)

Najkrajša pot po severni Vozki je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnostmi. Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

VELIK POLETNI IZLET v Jugoslavijo

preko Cherbourg, Francija

z najhitrejšim parnikom Cunard črte

MAURETANIA

KI ODPLUJE IZ NEW YORKA

v Sredo, 11. JUNIJA 1930

Izletnike spremlja g. MILUTIN EKEROVIC, jugoslovanski zastopnik Cunard črte v New Yorku, ki bo prevzel vso skrb na vsem potovanju do Ljubljane in naprej.

Izletniki bodo dobili na parniku veliko udobnost, izborno hrano, krasne prostore, razne zabave, izvrstno postrežbo — in bo potovanje jako prijetno.

Za vse podrobnosti se obrnite na našega agenta v vašem mestu ali pa pišite v svojem jeziku na —

GUNARD LINE

25 BROADWAY NEW YORK

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE